HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

15 aprilie 2010 *

În cauza C-38/09 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 28 ianuarie 2009,

Ralf Schräder, cu domiciliul în Lüdinghausen (Germania), reprezentat de T. Leidereiter, Rechtsanwalt,

recurent,

cealaltă parte în proces fiind:

Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP), reprezentat de domnii M. Ekvad și B. Kiewiet, în calitate de agenți, asistați de A. von Mühlendahl, Rechtsanwalt,

pârât în primă instanță,

* Limba de procedură: germana.

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președintele Camerei a patra, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a doua, doamna C. Toader, domnii C. W. A. Timmermans, K. Schiemann și P. Kūris (raportor), judecători,

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul K. Malacek, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 septembrie 2009,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 3 decembrie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, domnul Schräder solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 19 noiembrie 2008, Schräder/OCSP (SUMCOL 01) (T-187/06, Rep., p. II-3151, denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care s-a respins acțiunea care urmărea anularea Deciziei Camerei de recurs a Oficiului Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP) din 2 mai 2006 (cauza A 003/2004, denumită în continuare „decizia în litigiu").

Cadrul juridic

2 Potrivit articolului 6 din Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante (JO L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2506/95 al Consiliului din 25 octombrie 1995 (JO L 258, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 18, p. 27, denumit în continuare „Regulamentul nr. 2100/94”), protecția comunitară a soiurilor de plante este acordată soiurilor care sunt distincte, omogene, stabile și noi.

3 Articolul 7 din Regulamentul nr. 2100/94 prevede:

„(1) Un soi este considerat distinct dacă se distinge net, prin manifestarea caracteristicilor care rezultă dintr-un genotip sau dintr-o combinație de genotipuri date, de orice alt soi a cărui existență este notorie la data depunerii cererii […].

(2) Existența unui alt soi se consideră ca fiind notorie în cazul în care, la data depunerii cererii […]:

(a) a făcut obiectul protecției soiurilor de plante sau este înscris într-un registru oficial al soiurilor, în Comunitate sau într-un stat, sau pe lângă orice organizație interguvernamentală competentă în domeniul respectiv;

(b) se introduce o cerere de acordare a protecției soiurilor de plante pentru acest soi sau de înscriere a acestuia într-un registru oficial, cu condiția ca, între timp, cererea să fi dus la acordarea protecției sau la înscrierea în registru.

Normele de aplicare adoptate […] pot conține, cu titlu ilustrativ, alte cazuri considerate notorii."

4 În temeiul articolului 54 din Regulamentul nr. 2100/94, OCSP examinează, printre altele, dacă soiul poate face obiectul unei protecții comunitare a soiurilor de plante, dacă este vorba de un soi nou și dacă solicitantul este abilitat să depună o cerere. OCSP examinează dacă denumirea soiului propusă este eligibilă. În acest scop, acesta poate face apel la ajutorul altor organisme. Se consideră că primul solicitant are dreptul la protecția comunitară a soiurilor de plante.

5 Potrivit articolului 55 din acest regulament, dacă OCSP constată că nu există niciun impediment pentru acordarea protecției comunitare a soiurilor de plante, acesta ia măsurile necesare pentru efectuarea examinării tehnice destinate controlului respectării condițiilor prevăzute, în cel puțin unul dintre statele membre, prin intermediul organismului/organismelor competent(e) care au fost însărcinate de către consiliul de administrație cu examinarea tehnică a soiurilor speciei în cauză (oficii de examinare).

6 În temeiul articolelor 61 și 62 din regulamentul menționat, OCSP acordă protecția comunitară a soiurilor de plante dacă apreciază că rezultatele examinării sunt suficiente pentru a lua o hotărâre privind cererea și că nu există niciun impediment în sensul articolelor 59 și 61 din același regulament care să se opună acesteia. În caz contrar, cererea de protecție se respinge, printre altele, în cazul în care rezultatul examinării menționate nu este concludent.

7 Potrivit articolului 67 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, un recurs formulat împotriva unei decizii a OCSP de respingere a cererii de protecție comunitară are efect suspensiv. OCSP poate totuși să decidă că hotărârea contestată nu se suspendă, dacă apreciază că circumstanțele impun acest lucru.

8 Articolul 70 alineatul (2) din regulamentul menționat prevede:

„Dacă decizia nu este rectificată în termen de o lună de la primirea memoriului de recurs, [OCSP]:

— decide imediat să înceapă sau nu o procedură în temeiul articolului 67 alineatul (2) teza a doua

și

— transmite fără întârziere recursul la camera de recurs."

9 Din articolele 71-73 din Regulamentul nr. 2100/94 rezultă că camera de recurs decide cu privire la recursul cu care este sesizată fie exercitând competențele OCSP, fie trimițând dosarul serviciului competent al OCSP pentru a da curs recursului. Deciziile camerei de recurs prin care se soluționează un recurs pot fi atacate cu recurs în fața Curții. Recursul poate fi formulat pentru lipsă de competență, vicii de procedură,

nerespectare a tratatului, a Regulamentului nr. 2100/94 și a oricărei alte norme de drept privind aplicarea acestora sau pentru deturnare de putere. Curtea este competentă atât să anuleze, cât și să modifice decizia camerei de recurs.

10 Articolul 75 din acest regulament, consacrat motivării deciziilor și dreptului la audiere, prevede:

„Deciziile [OCSP] sunt motivate. Acestea nu pot fi fondate decât pe motivele și probele pe baza cărora părțile la procedură au luat poziție, oral sau în scris."

11 Articolul 76 din regulamentul menționat prevede că OCSP procedează la instrumentarea din oficiu a cauzei, în măsura în care faptele fac obiectul examinării prevăzute la articolele 54 și 55 din același regulament. OCSP elimină faptele care nu au fost invocate sau dovezile care nu au fost furnizate în termenul stabilit de acesta.

12 Articolul 88 din regulamentul menționat organizează inspecția publică.

13 Din articolul 15 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 1239/95 al Comisiei din 31 mai 1995 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 2100/94 al Consiliului privind procedura față de Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (JO L 121, p. 37, Ediție specială, 03/vol. 17, p. 10) rezultă că, atunci când responsabilitatea examinării tehnice este încredințată unui oficiu de examinare, trebuie încheiat un acord scris între acesta și OCSP. Încheierea acestui acord are ca efect conferirea

calității de acte ale OCSP, care pot fi contestate de către terți, actelor întocmite sau pe cale de a fi întocmite, în conformitate cu termenii acordului, de către membrii personalului oficiului de examinare.

14 În temeiul articolului 60 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95, atunci când trebuie să audieze părți la procedură, martori sau experți sau să procedeze la o descindere la fața locului, OCSP emite în acest sens o decizie în care sunt enunțate măsurile de cercetare avute în vedere, faptele pertinente care trebuie dovedite, precum și ziua, ora și locul în care se va trece la respectiva anchetă. Dacă audierea martorilor și a experților a fost cerută de către una dintre părțile la procedură, decizia OCSP stabilește termenul în care această parte trebuie să comunice respectivului oficiu numele și adresa martorilor și ale experților pe care dorește să îi audieze.

15 Potrivit articolului 62 alineatul (1) din acest regulament, OCSP poate condiționa efectuarea anchetei de depunerea de către partea care a cerut ancheta respectivă a unei sume.

16 Potrivit articolului 63 alineatul (2) din regulamentul menționat, procesul-verbal al depoziției unui martor, expert sau a unei părți la procedură îi este citit acestuia/acesteia sau îi este prezentat spre luare la cunoștință. În procesul-verbal se face mențiunea că această formalitate a fost îndeplinită și că procesul-verbal a fost aprobat de către autorul depoziției sau se ia notă de obiecțiile sale.

Situația de fapt

17 La 7 iunie 2001, domnul Schräder a formulat la OCSP o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante pentru soiul de plantă SUMCOL 01, aparținând speciei

Plectranthus ornatus. Acest soi de plantă ar proveni din încrucișarea unei plante din această specie cu o plantă din specia *Plectranthus ssp.* originară din America Latină).

18 La 1 iulie 2001, OCSP a însărcinat Bundessortenamt (Oficiul Federal pentru Soiurile de Plante, Germania) să efectueze examinarea tehnică în conformitate cu articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

19 În cursul primului an al procedurii de examinare, concurenții domnului Schräder s-au opus acordării protecției solicitate, considerând că soiul candidat nu era un soi nou de plantă, ci un soi sălbatic originar din Africa de Sud și comercializat de mulți ani în această țară, precum și în Germania.

20 După o primă comparație a soiului candidat cu un soi de referință furnizat în Germania, Bundessortenamt l-a contactat pe domnul van Jaarsveld, colaborator al grădinii botanice din Kirstenbosch (Africa de Sud), cu rugămintea de a-i furniza butași sau semințe ale speciilor *Plectranthus comosus* sau *Plectranthus ornatus*.

21 În urma schimbului de scrisori din 25 martie și din 16 octombrie 2002, Bundessortenamt a primit, la 12 decembrie 2002, butași trimiși de domnul van Jaarsveld și prezentați de acesta ca fiind prelevați din grădina proprie.

22 Aceste plante au fost cultivate și examinate în cursul anului 2003. S-a dovedit astfel că soiul candidat nu se distingea decât la un nivel minim de plantele obținute din butașii trimiși de domnul van Jaarsveld. Potrivit unui mesaj electronic din 19 august 2003 al doamnei Heine, examinatoarea Bundessortenamt însărcinată cu efectuarea examinării tehnice, diferențele erau într-adevăr „semnificative", dar aproape invizibile.

23 Printr-o scrisoare din 7 august 2003, OCSP l-a informat pe domnul Schräder că, potrivit Bundessortenamt, „exist[a] o lipsă de caracter distinctiv al plantelor în raport cu plantele testate la grădina botanică din Kirstenbosch". Cu toate acestea, părțile nu contestă că aceste plante proveneau de fapt din grădina personală a domnului van Jaarsveld. Această scrisoare preciza de asemenea că, potrivit doamnei Heine, cu ocazia inspectării terenului de experimentare al Bundessortenamt, reclamantul nu a fost în măsură să identifice soiul SUMCOL 01.

24 În septembrie 2003, domnul Schräder a prezentat observațiile sale în răspunsul la rezultatele examinării tehnice. Bazându-se, pe de o parte, pe rezultatele călătoriei sale de investigație în Africa de Sud, efectuată între 29 august și 1 septembrie 2003, și, pe de altă parte, pe rezultatele vizitei sale la grădina botanică din Meise (Belgia), efectuată la 15 septembrie 2003, acesta s-a declarat convins că plantele care provin din grădina domnului van Jaarsveld, utilizate pentru comparație, nu aparțineau soiului de referință, ci chiar soiului SUMCOL 01. Pe de altă parte, reclamantul a exprimat îndoieli cu privire la notorietatea soiului de referință.

25 Raportul final al Bundessortenamt din 9 decembrie 2003, elaborat în conformitate cu normele Uniunii Internaționale pentru Protecția Soiurilor de Plante (UPOV), a fost transmis reclamantului pentru observații printr-o scrisoare a OCSP din 15 decembrie 2003. Acest raport concluzionează în sensul lipsei caracterului distinctiv al soiului candidat SUMCOL 01 în raport cu soiul de referință *Plectranthus ornatus* din Africa de Sud, furnizat de domnul van Jaarsveld.

26 Domnul Schräder a prezentat ultimele observații cu privire la acest raport la 3 februarie 2004.

27 Prin Decizia R 446 din 19 aprilie 2004 (denumită în continuare „decizia de respingere"), OCSP a respins cererea de protecție comunitară formulată de domnul Schräder pentru motivul lipsei caracterului distinctiv al soiului SUMCOL 01 în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94.

28 La 11 iunie 2004, domnul Schräder a formulat un recurs la camera de recurs a OCSP împotriva deciziei de respingere. Cu aceeași ocazie, acesta a solicitat posibilitatea de a consulta actele dosarului. Această cerere a fost admisă în totalitate la 25 august 2004, respectiv cu cinci zile înainte de expirarea termenului de patru luni prevăzut la articolul 69 din Regulamentul nr. 2100/94 de care beneficia domnul Schräder pentru depunerea unui memoriu care expune motivele recursului. Persoana interesată a depus un astfel de memoriu la 30 august 2004.

29 Decizia de respingere nu a făcut obiectul unei revizuiri prejudiciale într-un termen de o lună de la primirea memoriului de recurs. Printr-o scrisoare din 30 septembrie 2004, OCSP l-a informat totuși pe reclamant despre hotărârea sa din aceeași zi de „a-și amâna decizia" referitoare la acest aspect cu două săptămâni pentru motivul că i se pare utilă efectuarea de noi investigații.

30 În urma schimbului de scrisori cu domnul van Jaarsveld din 8 și 15 octombrie 2004 și a unei intervenții pe lângă Ministerul Agriculturii sud-african, OCSP a decis la 10 noiembrie 2004 să nu modifice decizia de respingere și a înaintat recursul camerei de recurs.

31 În răspunsul scris din 8 septembrie 2005 la o întrebare adresată de camera de recurs, referindu-se la un e-mail adresat de doamna Heine la 20 iunie 2005, care arăta că

Bundessortenamt „nu a putut distinge plantele care fac obiectul cererii de plantele din Africa de Sud, motiv pentru care se poate argumenta, firește, că toate plantele își au originea în plantele care fac obiectul cererii", OCSP a recunoscut că schimbarea de climă și de sit poate determina anumite reacții din partea plantelor și că, astfel cum a explicat Bundessortenamt, nu poate fi, așadar, complet exclusă ipoteza ca soiurile care prezintă diferențe atât de mici precum soiul candidat și soiul de referință să aparțină aceluiași soi.

32 Părțile au fost ascultate de camera de recurs în cadrul ședinței din 30 septembrie 2005. Din procesul-verbal al acestei ședințe rezultă că doamna Heine a asistat la ședință ca reprezentantă a OCSP. Aceasta a declarat, printre altele, că dintre cei șase butași trimiși de domnul van Jaarsveld numai patru au supraviețuit transportului. Pentru a exclude posibilitatea ca diferențele dintre soiul candidat și soiul de referință să se datoreze factorilor de mediu, au fost obținuți butași noi, care au fost utilizați ca soi de referință. Potrivit doamnei Heine, întrucât aceștia erau butași din a doua generație, diferențele constatate trebuiau puse pe seama genotipului.

33 Din procesul-verbal al ședinței rezultă de asemenea că, la finalul acesteia, camera de recurs nu era ferm convinsă de notorietatea soiului de referință. Fără a pune în discuție credibilitatea și expertiza tehnică a domnului van Jaarsveld, camera de recurs a apreciat că anumite afirmații în acest sens ale acestuia nu erau suficient de susținute, astfel încât a considerat necesară efectuarea unei vizite pe teren, în Africa de Sud, de către unul dintre membrii săi, în temeiul măsurilor de cercetare prevăzute la articolul 78 din Regulamentul nr. 2100/94.

34 La 27 decembrie 2005, camera de recurs a adoptat măsura de cercetare în discuție pe cale de ordonanță. Aceasta a condiționat executarea măsurii de plata de către reclamant a unui avans de 6 000 de euro pentru cheltuieli, potrivit articolului 62 din Regulamentul nr. 1239/95.

35 Într-un memoriu din 6 ianuarie 2006, recurentul a arătat că nu era obligat să aducă dovezi și că nu se afla la originea măsurii dispuse. Acesta a subliniat că revenea OCSP obligația de stabilire a caracterului distinctiv în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94. Pentru acest motiv, în opinia recurentului, o „călătorie de recunoaștere" în Africa de Sud nu era de conceput decât în temeiul articolului 76 din Regulamentul nr. 2100/94. În acest temei, nu îi revenea obligația de a plăti un avans pentru cheltuieli.

36 Prin decizia în litigiu, camera de recurs a respins calea de atac îndreptată împotriva deciziei de respingere. Aceasta a considerat, în esență, că soiul SUMCOL 01 nu putea fi distins în mod clar de un soi de referință notoriu la momentul introducerii cererii, în speță soiul *P. ornatus Südafrika*, din care un exemplar a fost furnizat de domnul van Jaarsveld. În plus, camera de recurs nu a executat ordonanța cu privire la măsura de cercetare pentru că „aceasta a fost convinsă, în cele din urmă, că soiul utilizat cu titlu de comparație era soiul de referință, iar nu soiul SUMCOL 01, și că soiul de referință era notoriu la data formulării cererii".

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

37 La 18 iulie 2006, domnul Schräder a introdus la Tribunal o acțiune în anularea deciziei în litigiu, în care a invocat opt motive.

38 Primul motiv, care era împărțit în trei aspecte, se întemeia pe încălcarea prevederilor coroborate ale articolului 62 și ale articolului 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 2100/94. Al doilea și al treilea motiv erau întemeiate pe încălcarea articolului 76 din acest regulament, precum și, respectiv, pe încălcarea articolului 75 din regulamentul

menționat și pe „interdicția generală de a lua decizii prin surprindere într-un stat de drept". Al patrulea și al cincilea motiv se întemeiau pe încălcarea articolului 60 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95 și, respectiv, a articolului 62 alineatul (1) din același regulament. Al șaselea, al șaptelea și al optulea motiv se întemeiau pe încălcarea articolului 88 din Regulamentul nr. 2100/94, a articolului 70 alineatul (2) din acest regulament și, respectiv, a articolului 67 alineatul (2) prima teză din acesta.

39 După ce a definit limitele controlului său jurisdicțional, Tribunalul a examinat aprecierile de fond ale camerei de recurs efectuate în temeiul articolului 7 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 2100/94. În ceea ce privește problema dacă planta care provenea din grădina personală a domnului van Jaarsveld era planta din soiul SUMCOL 01, Tribunalul a concluzionat, la punctul 87 din hotărârea atacată, că soiul candidat și soiul de referință provenind din grădina personală a domnului van Jaarsveld sunt două soiuri diferite. Pe de altă parte, Tribunalul a considerat, la punctul 92 din această hotărâre, că în mod întemeiat camera de recurs a putut concluziona, pe de o parte, că soiul de referință era notoriu, după ce a constatat că recurentul nu furnizase nicio argumentație specială și nici elemente particulare de probă pentru a contesta asimilarea operată a soiului de referință provenind din grădina domnului van Jaarsveld cu soiul sud-african din specia *Plectranthus ornatus*, și, pe de altă parte, că afirmațiile domnului van Jaarsveld erau susținute de autoritățile sud-africane și de mai multe publicații științifice.

40 Pe de altă parte, în privința argumentației recurentului întemeiate pe încălcarea articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94, în sensul că soiul SUMCOL 01 era net distinct de soiul de referință, Tribunalul a constatat, la punctul 104 din hotărârea atacată, o contradicție în această argumentație și a considerat că premisa pe care se sprijinea era eronată.

41 Prin urmare, Tribunalul a respins primul motiv invocat.

42 În ceea ce privește al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 76 din Regulamentul nr. 2100/94, Tribunalul a considerat, la punctul 127 din hotărârea atacată, că „în mod corect a putut deduce camera de recurs din elementele de care dispunea că soiul SUMCOL 01 nu se putea distinge în mod clar de un soi de referință notoriu la momentul introducerii cererii" și că, „[p]rin urmare, aceasta nu era ținută să procedeze la o nouă examinare tehnică".

43 Al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 75 din Regulamentul nr. 2100/94, a fost respins deoarece, deși camera de recurs poate decide din oficiu o măsură de cercetare, ea poate și să o revoce din oficiu, problema care contează fiind aceea dacă părțile au putut adopta o poziție cu privire la motivele și la probele avansate de această cameră.

44 În privința celui de al patrulea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 60 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95 , referitor la condițiile în care doamna Heine a participat la procedura derulată în fața camerei de recurs, Tribunalul a constatat, la punctul 130 din hotărârea atacată, că „doamna Heine s-a prezentat [la ședința camerei de recurs] în calitate de agent al OCSP, iar nu în calitate de martor sau de expert".

45 Examinând al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 62 din Regulamentul nr. 1239/95, în măsura în care camera de recurs nu putea solicita în mod legal domnului Schräder depunerea unei sume pentru a fi ordonată o măsură de cercetare, Tribunalul a constatat, la punctul 116 din hotărârea atacată, că acest motiv părea fondat, ordonanța privind măsuri de cercetare din 27 decembrie 2005 fiind, prin urmare, afectată de nelegalitate. La punctul următor din această hotărâre, Tribunalul a respins totuși acest motiv ca inoperant, având în vedere sensul deciziei în litigiu.

46 În ceea ce privește al șaselea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 88 din Regulamentul nr. 2100/94, în măsura în care domnul Schräder nu ar fi putut lua cunoștință de dosar, Tribunalul a arătat, la punctul 134 din hotărârea atacată, că „reclamantului i-a fost comunicat întregul dosar și acesta a fost în măsură să își susțină în mod util punctul de vedere".

47 În ceea ce privește al șaptelea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 70 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, referitor la termenele în care OCSP trebuie să se pronunțe și care ar aduce atingere în mod grav drepturilor sale, Tribunalul a arătat, la punctele 142 și 143 din hotărârea atacată, următoarele:

„142 Chiar dacă termenul prevăzut la articolul 70 din Regulamentul nr. 2100/94 a fost depășit cu o lună și zece zile, Tribunalul consideră că această întârziere este justificată având în vedere împrejurările specifice ale cauzei, în special necesitatea de a adresa întrebări unor persoane aflate într-o țară îndepărtată.

143 În orice caz, depășirea acestui termen nu este de natură să justifice anularea deciziei [în litigiu], ci cel mult acordarea de despăgubiri dacă ar rezulta că reclamantul a suferit vreun prejudiciu prin această depășire."

48 În ceea ce privește al optulea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 67 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94, referitor la condițiile de radiere a cererii de protecție, Tribunalul a statuat, la punctul 148 din hotărârea atacată:

„În această privință și presupunând chiar că cererea de acordare a protecției a fost radiată din registrul OCSP imediat după adoptarea deciziei de respingere, încălcându-se

articolul 67 alineatul (2) prima teză din Regulamentul nr. 2100/94, potrivit căruia o cale de atac formulată împotriva unei astfel de decizii de respingere are efect suspensiv, o astfel de nelegalitate nu ar avea legătură cu decizia de respingere însăși și, prin urmare, nu poate afecta validitatea acestei decizii și, așadar, nici validitatea deciziei [în litigiu]."

49 În consecință, Tribunalul a respins acțiunea domnului Schräder.

Concluziile părților

50 Domnul Schräder solicită Curții, în principal, anularea hotărârii atacate, precum și a deciziei în litigiu, în subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare și, în orice caz, obligarea OCSP la plata integrală a cheltuielilor de judecată efectuate în cadrul procedurilor derulate în fața Tribunalului și a Curții.

51 OCSP solicită respingerea recursului și obligarea recurentului la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurilor derulate în fața Tribunalului și a Curții.

Cu privire la recurs

52 În susținerea recursului, domnul Schräder invocă două motive, întemeiate, primul, pe vicii de procedură, care se împarte în șase aspecte, și al doilea, pe încălcarea dreptului comunitar, care se împarte în cinci aspecte.

53 OCSP concluzionează, în principal, în sensul inadmisibilității recursului, întrucât acesta nu se referă decât la elemente de fapt și la aprecieri ale elementelor de probă și, în subsidiar, în sensul respingerii fiecăruia dintre motive și, prin urmare, a recursului.

Cu privire la primul motiv

54 Primul motiv se împarte în șase aspecte.

Cu privire la primul și la al doilea aspect, întemeiate pe o încălcare a articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94

— Argumentele părților

55 Prin intermediul acestor două aspecte ale primului motiv, domnul Schräder contestă în esență constatările efectuate de Tribunal referitor la aspectul dacă planta provenind din grădina personală a domnului van Jaarsveld utilizată ca soi de referință și soiul candidat SUMCOL 01 reprezentau de fapt același soi.

56 Prin intermediul primului aspect al motivului, domnul Schräder se opune constatărilor Tribunalului de la punctele 76, 79 și 131 din hotărârea atacată, referitoare la declarațiile doamnei Heine privind problema dacă soiul candidat SUMCOL 01 și soiul de referință al domnului van Jaarsveld sunt identice.

57 În această privință, el susține că în mod eronat Tribunalul a constatat, la punctul 131 menționat, că nu a prezentat niciun element de probă în sprijinul susținerii sale în sensul că declarațiile doamnei Heine ar fi fost consemnate în mod incomplet în decizia în litigiu.

58 În al doilea rând, domnul Schräder susține că procesul-verbal al ședinței camerei de recurs din 30 septembrie 2005, menționat la punctul 79 din hotărârea atacată, nu poate furniza dovada definitivă a declarațiilor făcute de părți în această ședință în măsura în care ar fi fost întocmit cu încălcarea articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95.

59 În al treilea rând, Tribunalul s-ar fi întemeiat în mod eronat, la punctul 79 din hotărârea atacată, pe elemente de probă care nu figurau în dosar, denaturând astfel probele. În plus, și-ar fi întemeiat constatările pe o simplă supoziție referitoare la e-mailul doamnei Heine din 20 iunie 2005.

60 Prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui motiv, întemeiat pe erori de procedură legate de constatările Tribunalului care figurează la punctele 36, 71, 73, 74, 79 și 131 din hotărârea atacată, potrivit cărora soiul de referință și soiul candidat nu erau de fapt identice, domnul Schräder contestă în esență concluzia la care a ajuns Tribunalul considerând că plantele trimise de domnul van Jaarsveld nu aparțineau soiului SUMCOL 01.

61 În acest scop, persoana interesată susține că Tribunalul a săvârșit două erori de drept.

62 Prima eroare de drept ar rezulta din faptul că Tribunalul a impus exigențe excesive cu privire la argumentarea sa și a încălcat astfel principiile care guvernează instrumentarea cauzei. În special, având în vedere timpul care s-a scurs deja de la

examinarea plantelor, domnului Schräder îi era imposibil să furnizeze mai multe elemente de probă pentru a combate susținerile doamnei Heine formulate cu ocazia ședinței desfășurate în fața camerei de recurs. În plus, domnul Schräder observă că Tribunalul a indicat la punctul 130 din hotărârea atacată că doamna Heine a efectuat declarațiile în calitate de parte la procedură, și nu în calitate de martor sau de expert. Întrucât domnul Schräder a contestat aceste declarații, camera de recurs și Tribunalul nu aveau dreptul să acorde mai multă importanță declarațiilor OCSP, neacceptând probele propuse de el. Prin refuzarea în mod general a probelor propuse de domnul Schräder, Tribunalul ar fi încălcat dreptul acestuia de a fi ascultat.

63 A doua eroare de drept ar consta într-o denaturare a faptelor și a probelor. Domnul Schräder susține că prin formularea concluziei contestate, cuprinsă la punctul 74 din hotărârea atacată, potrivit căreia elementele invocate de el nu erau suficient de concrete, Tribunalul ar fi denaturat faptele și elementele de probă. În special, Tribunalul ar fi ignorat faptul că, la ședința din fața camerei de recurs, domnul Schräder a formulat comentarii cu privire la soiurile comparate în cursul anului 2003, iar în observațiile sale scrise din 14 octombrie 2005, comentarii referitoare la diferențele specifice dintre soiurile comparate. În sfârșit, Tribunalul ar fi ignorat propunerea sa de la punctul 43 din cererea introductivă, aceea de a furniza un raport de expertiză în sprijinul afirmației sale conform căreia aceste diferențe puteau fi explicate prin reproducerea de către Bundessortenamt a soiului de referință.

64 În ceea ce privește primul aspect al motivului, OCSP susține mai întâi că raportul din 12 decembrie 2003, prezentat de doamna Heine, pune în evidență existența a trei diferențe minime între cele două soiuri vizate. Repunerea în discuție și aprecierea unei astfel de constatări nu ar fi de competența Curții, ci numai de competența experților.

65 OCSP arată în continuare că raportul menționat nu a fost niciodată contestat de domnul Schräder. Părerea doamnei Heine ar avea un temei științific, în timp ce e-mailul din 20 iunie 2005 ar fi vădit speculativ și nu ar avea caracter definitiv.

66 În sfârșit, OCSP arată că credibilitatea doamnei Heine este susținută de competența recunoscută în favoarea Bundessortenamt în domeniul omologării și protejării soiurilor de plante.

67 În ceea ce privește al doilea aspect al motivului, OCSP susține în esență că Tribunalul nu putea exercita decât un control restrâns referitor la constatarea diferențelor existente între cele două plante vizate și la originea acestora. OCSP adaugă că Tribunalul nu era obligat să recurgă la avizul unui expert.

— Aprecierea Curții

68 Întrucât primele două aspecte ale motivului se referă la încălcarea articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94, se impune să fie examinate împreună.

69 În conformitate cu articolul 225 alineatul (1) CE și cu articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție, recursul se limitează la chestiuni de drept. Tribunalul este singurul competent să constate și să aprecieze faptele relevante, precum și să aprecieze elementele de probă. Aprecierea acestor fapte și elemente de probă nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării acestora, o chestiune de drept supusă ca atare controlului Curții în cadrul unui recurs (a se vedea printre altele Hotărârea din 19 septembrie 2002, DKV/OAPI, C-104/00 P, Rec., p. I-7561, punctul 22, și Hotărârea din 12 ianuarie 2006, Deutsche SiSi-Werke/OAPI, C-173/04 P, Rec., p. I-551, punctul 35).

70 Trebuie să se arate că Tribunalul a respins ca nefondată argumentația domnului Schräder potrivit căreia în mod eronat OCSP și camera de recurs au considerat că soiul SUMCOL 01 este lipsit de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

71 La punctul 73 din hotărârea atacată, Tribunalul a afirmat că elementele invocate de domnul Schräder nu sunt suficiente pentru a stabili că Bundessortenamt și, ulterior acestuia, OCSP, precum și camera de recurs ar fi săvârșit o eroare vădită de apreciere cu privire la acest aspect care să poată conduce la anularea deciziei în litigiu.

72 Domnul Schräder se opune acestei constatări în măsura în care, în primul rând, Tribunalul a arătat, la punctul 74 din hotărârea atacată, că elementele pe care le-a avansat cu privire la efectul factorilor de mediu nu erau suficiente pentru a contrazice concluzia contrară formulată de Bundessortenamt și în care, în al doilea rând, Tribunalul nu a primit, la punctele 77 și 79 din hotărârea menționată, argumentele invocate de domnul Schräder pe baza declarațiilor doamnei Heine din ședința desfășurată în fața camerei de recurs și dintr-un e-mail adresat OCSP.

73 Încercând să demonstreze că Tribunalul nu putea concluziona în mod rezonabil că faptele și împrejurările menționate mai sus nu erau suficiente pentru respingerea concluziei la care a ajuns Bundessortenamt și care a fost confirmată de camera de recurs, domnul Schräder, cu toate că invocă în mod formal o eroare de drept, în esență încearcă să pună în discuție aprecierile de fapt ale Tribunalului și, în special, să conteste valoarea probatorie pe care Tribunalul a recunoscut-o acestor fapte.

74 Prin urmare, primul și al doilea aspect ale primului motiv sunt, în această măsură, inadmisibile.

75 În ceea ce privește argumentele întemeiate pe faptul că Tribunalul a denaturat faptele și elementele de probă atunci când a apreciat argumentele întemeiate pe declarațiile doamnei Heine și pe eventualul impact al factorilor de mediu asupra diferențelor dintre soiul de referință și soiul candidat, trebuie amintit că numai Tribunalul este competent să se pronunțe asupra eventualei necesități de a completa informațiile de care

dispune în legătură cu cauzele cu care este sesizat. Caracterul probant al documentelor de procedură sau lipsa acestuia ține de aprecierea sa suverană asupra faptelor, care nu poate fi verificată de Curte în cadrul recursului, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate Tribunalului sau atunci când inexactitatea materială a constatărilor efectuate de către acesta din urmă reiese din documentele depuse la dosar (Hotărârea din 11 septembrie 2008, Germania și alții/Kronofrance, C-75/05 P și C-80/05 P, Rep., p. I-6619, punctul 78 și jurisprudența citată).

76 Faptele neinvocate de către părți în fața instanțelor OCSP nu mai pot fi invocate în faza acțiunii introduse în fața Tribunalului. Astfel, acesta este chemat să aprecieze legalitatea deciziei camerei de recurs prin controlul aplicării dreptului Uniunii de către aceasta, în special în raport cu elementele de fapt care au fost aduse la cunoștința camerei menționate, însă, în schimb, nu poate efectua un astfel de control luând în considerare elemente de fapt noi invocate în fața sa (a se vedea, prin analogie, Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul, C-29/05 P, Rep., p. I-2213, punctul 54).

77 În plus, trebuie amintit că Tribunalul, căruia îi revine numai obligația de a se pronunța în limitele stabilite la articolul 73 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, nu era obligat să efectueze un control integral pentru a determina dacă soiul SUMCOL 01 era sau nu era lipsit de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, dar că putea, având în vedere complexitatea științifică și tehnică a condiției menționate, a cărei respectare trebuie de altfel controlată prin intermediul unei examinări tehnice care urmează să fie încredințată de OCSP unui organism național competent, astfel cum rezultă din articolul 55 din Regulamentul nr. 2100/94, să se limiteze la un control al erorii vădite de apreciere.

78 Prin urmare, Tribunalul a putut considera în mod întemeiat că elementele care figurează în dosar erau suficiente pentru a permite camerei de recurs să se pronunțe asupra deciziei de respingere.

79 În plus, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 45 din concluzii, Tribunalul s-a limitat, la punctul 74 din hotărârea atacată, să indice că explicațiile, mărturiile și rapoartele de expertiză invocate de domnul Schräder nu erau suficiente pentru a respinge concluziile la care a ajuns Bundessortenamt.

80 Statuând astfel, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept.

81 În ceea ce privește aprecierea referitoare la declarațiile doamnei Heine, Tribunalul a considerat, la punctul 79 din hotărârea atacată, că nu trebuie să se acorde o importanță deosebită declarației doamnei Heine făcute prin e-mail la 20 iunie 2005, constatându-se că aceasta nu a fost menținută în ședința desfășurată în fața camerei de recurs.

82 În această privință, trebuie să se arate că Tribunalul nu a încălcat normele referitoare la administrarea sau la sarcina probei determinând în mod suveran valoarea probantă care trebuia recunoscută acestei declarații.

83 Pe de altă parte, presupunând, astfel cum susține domnul Schräder, că s-a stabilit că procesul-verbal al ședinței menționate nu a fost supus aprobării părților, contrar articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, trebuie să se considere că respectivele constatări efectuate de Tribunal la punctul 79 menționat intră în sfera aprecierii suverane a acestuia și nu pot fi repuse în discuție în recurs.

84 Astfel, este numai de competența Tribunalului să determine dacă declarațiile doamnei Heine erau consemnate în mod incomplet în decizia în litigiu. Astfel, considerând la punctul 131 din hotărârea atacată că nu aceasta era situația, Tribunalul nu a săvârșit nicio denaturare a situației de fapt din speță.

85 În plus, această neregularitate, presupunând că este dovedită, nu ar avea nicio incidență asupra conținutului declarației doamnei Heine astfel cum a fost luată în considerare de Tribunal la punctul 79 din hotărârea atacată.

86 În consecință, primul și al doilea aspect ale motivului examinat trebuie înlăturate în ansamblu.

Cu privire la al treilea, la al patrulea și la al cincilea aspect, întemeiate pe erori de drept săvârșite în cadrul aprecierii valorii probante a declarației domnului van Jaarsveld

— Argumentele părților

87 Prin intermediul acestor trei aspecte ale primului motiv, domnul Schräder contestă în esență raționamentul Tribunalului care a confirmat, la punctul 81 din hotărârea atacată, poziția camerei de recurs potrivit căreia „experiența «pare să excludă» ca plante din soiul SUMCOL 01 să poată ajunge în grădina personală a domnului van Jaarsveld".

88 În această privință, domnul Schräder susține, prin al treilea aspect, că respectivele constatări efectuate de Tribunal la punctul 82 din hotărârea atacată sunt eronate în măsura în care el ar fi demonstrat, încă din 19 august 2003, că plante aparținând acestui soi puteau fi achiziționate pe cale poștală în Germania și că în Africa de Sud soiul menționat nu era disponibil în comerțul horticol, ci numai în grădina domnului van Jaarsveld. Pe de altă parte, domnul Schräder consideră că Tribunalul a denaturat elementele de probă pe care le-a furnizat, în măsura în care aprecierea formulată de

Tribunal susținea constatarea efectuată de camera de recurs potrivit căreia soiul de referință era în general disponibil în pepinierele din Africa de Sud.

89 Prin al patrulea aspect, domnul Schräder susține, contestând aprecierea credibilității și a imparțialității domnului van Jaarsveld efectuată de Tribunal la punctele 84, 93 și 95 din hotărârea atacată, că Tribunalul a ignorat probele prezentate de el referitoare la rațiunile pentru care domnul van Jaarsveld s-ar opune ca soiul SUMCOL 01 să beneficieze de protecția comunitară a soiurilor de plante.

90 Prin al cincilea aspect, el susține că, la punctul 85 din hotărârea atacată, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept ignorând expunerea sa referitoare la „credibilitatea" domnului van Jaarsveld și la caracterul verosimil al declarațiilor acestuia.

91 În ceea ce privește OCSP, acesta consideră că domnul Schräder contestă numai constatări de fapt care nu intră în sfera controlului exercitat de Curte. În plus, susținând că domnul van Jaarsveld este un concurent, domnul Schräder ar invoca acest argument pentru prima oară în recurs, încălcând articolul 42 din Regulamentul de procedură al Curții.

— Aprecierea Curții

92 Întrucât al treilea, al patrulea și al cincilea aspect ale primului motiv se referă la aprecierea Tribunalului privind prezența plantei SUMCOL 01 în grădina personală a domnului van Jaarsveld, în Africa de Sud, se impune ca acestea să fie examinate împreună.

93 În această privință, Tribunalul a statuat, la punctul 86 din hotărârea atacată, că „argumentarea [domnului Schräder], care urmărea să respingă teza reținută de camera de recurs în sensul că experiența «pare să excludă» ca plante din soiul SUMCOL 01 să fi putut ajunge în grădina personală a domnului van Jaarsveld, este în orice caz inoperantă."

94 Acest răspuns la această parte a motivului nu este afectat de nicio eroare de drept.

95 Astfel, după cum a putut constata Tribunalul, presupunând chiar că s-ar putea dovedi că soiul SUMCOL 01 era prezent în grădina domnului van Jaarsveld, în Africa de Sud, această împrejurare nu ar avea niciun efect asupra constatărilor științifice, potrivit cărora existau diferențe între acest ultim soi și planta care provenea din grădina personală a domnului van Jaarsveld, utilizată ca soi de referință, constatări care reprezintă temeiul deciziei în litigiu.

96 În consecință, al treilea, al patrulea și al cincilea aspect ale motivului examinat trebuie înlăturate ca inoperante.

Cu privire la al șaselea aspect, întemeiat pe faptul că s-a constatat că soiul de referință putea fi considerat notoriu

— Argumentele părților

97 Prin al șaselea aspect al prezentului motiv, domnul Schräder contestă în esență constatările efectuate de Tribunal la punctele 68, 80, 90, 91 și 96 din hotărârea atacată, în privința notorietății plantelor din grădina personală a domnului van Jaarsveld, în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94.

98 În acest scop, el susține că Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept.

99 În primul rând, domnul Schräder susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept și a denaturat elementele de probă presupunând, în mod eronat, că camera de recurs, OCSP și Bundessortenamt asimilaseră soiul de referință al domnului van Jaarsveld cu un „soi" descris de domnul Codd, botanist sud-african.

100 În al doilea rând, hotărârea atacată ar fi contradictorie în măsura în care, la punctele 80 și 96 din aceasta, se menționează că domnul Codd a descris o „specie" botanică denumită *Plectranthus ornatus*, în timp ce la punctul 91 din această hotărâre se face referire la „soiul" *Plectranthus ornatus*.

101 În al treilea rând, Tribunalul ar fi extins obiectul litigiului, cu toate că a declarat, la punctul 68 din hotărârea atacată, că OCSP nu putea invoca pentru prima oară în fața sa un „soi" descris de domnul Codd în măsura în care acest soi nu a fost luat în considerare de camera de recurs.

102 OCSP consideră că acest aspect al motivului invocat este lipsit de precizie și ar trebui respins în temeiul articolului 112 din Regulamentul de procedură al Curții.

103 OCSP susține totuși că soiul de referință trebuie considerat notoriu deoarece domnul van Jaarsveld confirmă că se comercializa deja în Africa de Sud la data depunerii

cererii sale de protecție comunitară, că plantele respective proveneau de la un prieten al său, că Tribunalul a verificat în mod întemeiat dacă „soiul" era notoriu, nu dacă „specia" era notorie și că domnul Schräder nu a dovedit că dispozitivul hotărârii atacate ar fi fost diferit dacă Tribunalul nu ar fi ținut cont de literatura științifică.

— Aprecierea Curții

104 Cele trei argumente invocate în susținerea acestui aspect al primului motiv urmăresc repunerea în discuție a concluziei Tribunalului care figurează la punctul 92 din hotărârea atacată, potrivit căreia soiul de referință era notoriu.

105 În această privință, trebuie în primul rând să se arate că, contrar celor susținute de domnul Schräder, la punctul 91 din hotărârea menționată, Tribunalul a constatat că nu a fost asimilat de către camera de recurs soiul de referință produs de domnul van Jaarsveld cu un soi descris de domnul Codd, ci că respectiva cameră a asimilat soiul de referință numai cu soiul cunoscut în Africa de Sud și care aparține speciei *Plectranthus ornatus*. Astfel, Tribunalul a înțeles să respingă afirmația domnului Schräder potrivit căreia planta trimisă de domnul van Jaarsveld era o plantă izolată care se afla în grădina sa.

106 În al doilea rând, în ceea ce privește contradicția care ar exista între punctele 80, 81 și 91 din hotărârea atacată, din cauza pretinsei confuzii între noțiunile „soi" și „specie", trebuie să se constate că din cuprinsul acestor puncte nu rezultă că Tribunalul nu a ținut cont în mod corespunzător de distincția existentă între noțiunile menționate. Astfel, Tribunalul a recunoscut, la punctul 80 din hotărârea menționată, că „*Plectranthus ornatus* este o specie din care fac parte numeroase soiuri", iar la punctul 91 din această hotărâre, Tribunalul s-a referit la „soiul sud-african al speciei *Plectranthus ornatus*".

107 În plus, nu poate fi relevată nicio contradicție pe baza simplului fapt că, astfel cum susține domnul Schräder, Tribunalul ar fi sugerat în mod eronat că domnul Codd a descris mai degrabă un soi de *Plectranthus ornatus* în publicațiile sale, iar nu specia corespunzătoare. Astfel, după cum a arătat avocatul general la punctul 67 din concluzii, natura însăși a unei specii este de a fi constituită din diferite soiuri și, prin urmare, o descriere detaliată a unei astfel de specii nu poate face abstracție de soiurile pe care le cuprinde.

108 În al treilea rând, întrucât argumentul întemeiat pe o extindere a obiectului procedurii se întemeiază pe o lectură eronată a punctului 91 din hotărârea atacată, trebuie respins ca nefondat.

109 Rezultă că al șaselea aspect al motivului examinat trebuie înlăturat.

110 Rezultă din ceea ce precedă că primul motiv trebuie respins în ansamblu.

Cu privire la al doilea motiv

111 Acest al doilea motiv se împarte în cinci aspecte.

Cu privire la primul, la al doilea și la al treilea aspect, întemeiate pe contradicții, pe erori și pe încălcarea dreptului comunitar cu referire la luarea în considerare a unor publicații științifice pentru stabilirea caracterului notoriu al soiului de referință

— Argumentele părților

112 Prin primul aspect al primului motiv, domnul Schräder susține în esență, pe de o parte, că la punctele 66, 80 și 96-100 din hotărârea atacată Tribunalul s-a contrazis considerând că „soiurile cele mai variate" pot face parte din specia botanică *Plectranthus ornatus* și admițând, în definitiv, că descrierile care figurează în publicații corespund descrierii unei „specii" botanice. Astfel, documentul TG/1/3 al UPOV din 19 aprilie 2002 nu ar face referire decât la descrierea „unui soi" pentru a aprecia notorietatea acestuia.

113 Pe de altă parte, Tribunalul nu era obligat să verifice dacă specia în cauză era deja cunoscută întemeindu-se pe o descriere detaliată, având în vedere limitele controlului său astfel cum sunt precizate la punctul 66 din hotărârea atacată.

114 OCSP susține că acest prim aspect al celui de al doilea motiv nu este decât reiterarea celui de al șaselea aspect al primului motiv.

115 Prin al doilea aspect al celui de al doilea motiv, domnul Schräder consideră că cercetarea situației de fapt efectuată atât de OCSP, cât și de camera de recurs și de Tribunal

este vădit incompletă în măsura în care nu s-a procedat la o comparație între expresia caracterelor care figurează în publicația domnului Codd și cea a soiului candidat.

116 OCSP arată că nu mai este posibil să se conteste în recurs examinarea situației de fapt efectuată de acesta sau de camera de recurs.

117 Prin al treilea aspect al acestui motiv, domnul Schräder susține că articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 interzice în principiu invocarea descrierii detaliate a unui soi care figurează într-o publicație pentru aprecierea caracterului distinctiv al unui soi candidat. Pe de altă parte, Convenția internațională pentru protecția soiurilor de plante din 2 decembrie 1961, în versiunea revizuită la 19 martie 1991, la care Comunitatea Europeană este parte, nu ar mai reține exemplul descrierii detaliate a unui soi pentru a justifica notorietatea acestui soi, cu toate că această cerință ar fi menționată în mod expres în versiunea acestei convenții revizuită la 23 octombrie 1978. În consecință, nici camera de recurs, nici Tribunalul nu s-ar fi putut întemeia pe o descriere care figurează în publicația domnului Codd.

118 Pe de altă parte, interpretarea dată de Tribunal articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 ar fi contrară legislației germane aplicabile în materia protecției soiurilor de plante, ar ignora particularitățile obiectului protejat, care este constituit din materie vie, și ar fi contrară doctrinei.

119 OCSP arată că orice tip de probă este admisibil pentru efectuarea examinării notorietății soiului candidat și că în Regulamentul nr. 2100/94 nu figurează nicio derogare.

— Aprecierea Curții

120 Prin primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv, domnul Schräder contestă în esență faptul că Tribunalul a admis că descrierea detaliată a unui soi care figurează într-o publicație științifică poate fi luată în considerare pentru justificarea notorietății unui soi în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94.

121 În această privință, trebuie să se constate că la punctul 96 din hotărârea atacată Tribunalul s-a referit, cu titlu suplimentar, la literatura științifică pentru a confirma afirmațiile domnului van Jaarsveld. La punctele 97 și 98 din această hotărâre, Tribunalul a arătat că, în temeiul directivelor UPOV și, în special, potrivit punctului 5.2.2.1, intitulat „Notorietatea", din documentul TG/1/3 al acesteia din 19 aprilie 2002, „publicarea unei descrieri detaliate figurează, printre altele, între elementele care trebuie luate în considerare pentru stabilirea notorietății". La punctul 99 din hotărârea menționată, Tribunalul a admis că un astfel de element poate fi de asemenea luat în considerare în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, iar la punctul 100 din aceeași hotărâre, acesta a apreciat că camera de recurs avea dreptul să ia în considerare descrierile detaliate cuprinse în lucrările scrise de domnul Codd pentru a stabili notorietatea soiului de referință.

122 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, Curtea respinge de la început criticile îndreptate împotriva unei motivări neesențiale a unei hotărâri a Tribunalului, întrucât acestea nu pot determina anularea hotărârii și sunt, prin urmare, inoperante (Hotărârea din 7 noiembrie 2002, Hirschfeldt/AEE, C-184/01 P, Rec., p. I-10173, punctul 48).

123 În speță, trebuie să se constate că motivarea Tribunalului care figurează la punctele 96-100 din hotărârea atacată are un caracter neesențial în raport cu cea cuprinsă la punctele 89-95 din hotărârea menționată.

124 Rezultă că primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv sunt inoperante și, prin urmare, trebuie înlăturate.

Cu privire la al patrulea aspect, întemeiat pe faptul că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept nerespectând argumentele domnului Schräder privind încălcarea articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94

— Argumentele părților

125 Domnul Schräder susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept înlăturând argumentația sa întemeiată pe încălcarea articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94. El afirmă că Tribunalul a considerat în mod greșit, la punctul 104 din hotărârea atacată, că teza sa, expusă la punctul 103 din această hotărâre și potrivit căreia OCSP ar fi trebuit să recunoască faptul că soiul SUMCOL 01 era net diferit, se află în contradicție aparentă cu teza dezvoltată de domnul Schräder, conform căreia soiul candidat și soiul de referință erau unul și același soi. Pretinsa contradicție nu ar exista întrucât, dacă plantele trimise de domnul van Jaarsveld aparțineau soiului SUMCOL 01, nu ar exista un „soi de referință" pentru a se stabili distincția în discuție.

126 OCSP concluzionează în sensul respingerii acestui aspect al celui de al doilea motiv.

— Aprecierea Curții

127 Mai întâi, trebuie să se constate că Tribunalul a înlăturat deja, la punctul 87 din hotărârea atacată, premisa care stă la baza argumentației domnului Schräder și potrivit căreia soiul de referință și soiul candidat reprezintă una și aceeași plantă.

128 Presupunând chiar că la punctul 104 din hotărârea atacată Tribunalul ar fi considerat în mod greșit că poziția domnului Schräder era contradictorie, în condițiile în care acesta avansase, în cadrul articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94, un motiv cu titlu subsidiar, trebuie totuși să se constate că Tribunalul a îndepărtat acest motiv cu motivarea reluată la punctul 106 din hotărârea atacată, pe care domnul Schräder nu a criticat-o.

129 Prin urmare, trebuie înlăturat al patrulea aspect al celui de al doilea motiv.

Cu privire la al cincilea aspect, întemeiat pe erori de drept în aprecierea participării doamnei Heine la ședință

— Argumentele părților

130 Domnul Schräder susține că Tribunalul a încălcat articolul 60 alineatul (1) și articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95 atunci când a examinat, la punctele 129-132 din hotărârea atacată, condițiile în care doamna Heine a participat la procedura orală în fața camerei de recurs.

131 În această privință, el precizează în primul rând că Tribunalul a neglijat faptul că era necesară o decizie prin care se dispune o măsură de cercetare pentru ascultarea unei părți la procedură, în al doilea rând, că Tribunalul a indicat în mod greșit că doamna Heine era agent al OCSP, deși era funcționar al Bundessortenamt, și, în al treilea rând, că nici OCSP, nici camera de recurs nu au demonstrat că erau îndeplinite condițiile cărora era supusă o reprezentare valabilă a acestui oficiu de către doamna Heine.

132 OCSP susține că acele convocări pe care le-a efectuat în scopul procedurii orale din 30 mai 2005 erau legale. Numai președintele OCSP avea competența de a decide compunerea delegației sale și, prin urmare, participarea doamnei Heine, care luase parte la pregătirea deciziei de respingere.

— Aprecierea Curții

133 Trebuie să se constate că Tribunalul a arătat la punctul 130 din hotărârea atacată că din procesul-verbal de ședință al camerei de recurs rezultă că doamna Heine s-a prezentat în fața acesteia în calitate de agent al OCSP, iar nu în calitate de martor sau de expert.

134 În consecință, întrucât doamna Heine trebuie, așadar, considerată agent al OCSP, obligațiile care decurg din articolul 60 alineatul (1) și din articolul 15 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95 nu pot fi invocate în mod util.

135 Astfel, potrivit articolului 68 din Regulamentul nr. 2100/94, întrucât OCSP era parte la procedura de recurs, iar doamna Heine era agent al acestuia, Tribunalul a statuat la punctul 130 din hotărârea atacată, fără a încălca articolul 60 alineatul (1)

din Regulamentul nr. 1239/95, că prezența sa la ședință nu impunea adoptarea unei măsuri de cercetare în sensul dispoziției menționate anterior.

136 În plus, în mod întemeiat Tribunalul a arătat că, potrivit articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, actele îndeplinite de doamna Heine în conformitate cu acordul încheiat între OCSP și Bundessortenamt referitor la examinarea tehnică au calitatea de acte ale OCSP, opozabile terților.

137 Rezultă că al cincilea aspect al motivului examinat trebuie înlăturat.

138 Rezultă din cele ce precedă că al doilea motiv trebuie respins în ansamblu.

139 Din ansamblul considerațiilor de mai sus rezultă că recursul trebuie respins.

Cu privire la cheltuielile de judecată

140 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât OCSP a solicitat obligarea domnului Schräder la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Îl obligă pe domnul Schräder la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături